

Digialbum

Kuva: Leena Minkkinen

s10-11

SCIENCE & ARTS

mega

VIKKO 14 VECKA

2021

LUO TULEVAISUUTTA -
HÄNG MED MENTALT -
BE THOUGHTLEADER

**YouTube WIC
SCIENCE
CHANNEL
YOUTUBE!**

Timo Harri:

**VAHVALLA JOUKKUEELLA
KOHTI SARJA-AVAUSTA**

s4

HAMMAS-PROTEESIT **20 v. alalla**

Erikoishammas-
teknikolta

- uudet kokoproteesit
- tiivistys ja korjaus jopa odottaessa!
- hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takuutyö

Solta ja varaa aikasi!

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

LAHIA 477 0744
Kauppatie 5

MAALAHTI 347 8080
Köpingsvägen

ALUEEN HAMMAS

SINGER **BERNINA**

EVA **brother** **PFAFF**

Husqvarna **VIKING**

Myynti ja huolto
Försäljning och service

HALONEN

Tammipiha-Ekgården
☎ 045 6566 659
www.halonen.com

Natur: Hans Hästbacka

TOFSVIPAN

s2-3

Tofsvipan trivs tillsammans med kor och kallades förr även kovipa.

TOFSVIPAN — en av vårens främsta

I skrivande stund, strax före månadsskiftet mars-april, finns tofsvipan redan på plats på flera ställen i Österbotten. Tofsvipan gör till de tidigaste vårfåglarna i odlingslandskapet och kommer ofta strax efter de första sånglärkorna, skogsduvorna och stararna, ibland till och samtidigt. I mars är den eleganta vipan redo att lämna sina övervintringsplatser som finns i framför allt i Frankrike och Spanien. Där är det inte tryggt att övervintra på grund av alla jägare som gärna även skjuter tofsvipor, men viporna övervintrar i stort antal i de båda länderna trots det.

I solvarma dagar drar viporna norrut genom västra Europa. Råkar vinden vara sydlig så blir ivern stor att sträcka så långt norrut som möjligt under de dagslånga flyttningarna. För flyttfåglarna är det alltid bra att nyttja medvinden, det sparar energi och tid. Och för tofsvipan som flyttar på dagarna kan en frisk medvind bära långt.

Den tidiga vårflyttningen har sina fördelar för tofsvipan som häckar på åkrar och vallodlingar, på öppna myrar och stora strandängar. Viporna

hinner kläcka fram sina ungar sent på våren eller tidigt på försommaren innan växtligheten i de öppna markerna har skjutit fart och täckt allting med sin grönska, och det livligaste insektlivet vaknar samtidigt till liv. Men en tidig vårflyttning betyder också att viporna vissa år utsätts för vintriga bakslag, främst i april månad, som kan vara ödesdigra om de blir långvariga. Då tvingas viporna på reträtt eller så stannar de kvar och faller i värsta fall offer för vintervädret.

Men fördelarna med en tidig vårflyttning är fler än nackdelarna, för tofsvipan liksom för andra tidigt vårflyttande fåglar. Därför kommer viporna varje vår redan i början av våren. Och den är välkommen av många, både av spanande ornitologer och av landsbor som ivrigt väntar på att den bredvingade vipan skall anlända som vanligt hemma i byn.

Tofsvipans historia i Finland är relativt ung. De första viporna slog sig ner i landet för drygt etthundra år sedan. Vipan etablerade sig både i odlingslandskapet, på betade strandängar och på öppna myrar som alla erbjuder det öppna

landskapets fördelar: god och vidsträckt sikt åt alla håll, tillräckligt med föda i form av maskar, sniglar och insekter och närhet till vatten. Att tofsvipan gärna dras till vatten visar de ansamlingar av nyanlända tofsvipor som man kan få se på delvis översvämmade åkrar och blötlagda myrar under våren.

På den tiden följde man noga med årets gång och naturens skiftningar. Man levde ett betydligt mer naturnära liv än i dag och tofsvipan blev snabbt känd och benämnd, då den gärna höll till på kornas betesmarker. Kovipa är följaktligen ett gammalt namn på tofsvipan. Tivitta, tivipa, vassvipa och hornvipa är andra lokala namn som tofsvipan begåvats med. Och när sedan tofsvipan häckade mera allmänt på våta myrar fick hon även namnet mosavipa.

Ett säreget namn som tofsvipan fått är bälghandske – ett namn som ingen skulle komma på i dag. Men dåförtiden var ännu bläsbälgar allmänt i bruk och användes för att sätta fyr på en pyrande eld och för att öka temperaturen i smedjornas kolglöd. Den spelflygande tofsvipan som på breda avrundade vingar spelflyger

över åkrarna har ett dunkande vingljud som påminde om pustningarna från en blåsbälge. Det låter vackert, ett eko från en gångens tid.

Medan vi ännu är inne på tofsvipans namn kan det vara skäl att nämna tofsvipans latinska namn "Vanellus vanellus" som syftar på sädesvanna eller såll. Ljudet från ett såll i användning påminner om vipans vingläte. Vi kan avsluta vipans många benämningar med det franska ordet för tofsvipa "vanneau huppé" som betyder "den tofsprydda med vingläte". Se där ett talande namn på tofsvipan från vintrigt övervintringsland sett ur vårt nordliga perspektiv. Men tofsvipan finns häckande även i Frankrike så fransmännen har haft gott om tid på sig att spana in tofsvipan och ge den ett nog så beskrivande namn.

Det finns i dag omkring 100 000 häckande tofsvipepar i landet. Det tidigare så omväxlande odlingslandskapet har på flera håll förvandlats till en sämre häckningsbiotop för viporna än tidigare. Vidsträckta och täckdikade åkrar med potatis och spannmål är en fattig miljö för viporna men vallodlingarna är en hyggligt god miljö och betade marker en utmärkt miljö. Bara den första skörden på vallodlingar dröjer en bit in i sommaren klarar sig många tofsvipeungar med livet i behåll. En tidig första skörd kan lokalt bli en katastrof för vipornas ungar.

När traktorerna drar ut på fälten för att indela vårbruket har tofsviporna redan lagt sina fyra ägg på bar mark eller i en liten grästuva. För viporna är vårbruket en kämpig tid då många äggkullar förstörs och nya skall läggas för att årets häckning inte skall gå till spillo helt. De omlagda äggkullarna ger nog vipungar de med men inte lika många som den första tidiga kullen. Det är ett känt fenomen hos många fågelarter att den första tidiga äggkullen ger flest ungar på vingarna och även de bästa ungarna, de bästa överlevarna. Men bland ungarna hos omlagda senare äggkullar blir i alla fall någon eller några ungar flygfärdiga och kan senare i livet som vuxna till och med bli framgångsrika fåglar. Det visar ringmärkningen av fåglar där vissa exemplar blir ringmärkta med färgringar och kan iakttagas i fält under en längre tid. Alla regler har sina undantag.

Ett säreget och nog så charmerande drag hos tofsvipan är dess nattliga vanor. Mitt i skumma vårnatten kan tofsviporna spelflyga över sina revir trots att honorna inte kan följa hannarnas visuella uppvisning i större utsträckning som på dagen. När oparade honor anländer

Tofsvipan anländer tidigt på våren medan snön delvis ligger kvar.

Hästhovsörten blommar när tofsviporna spelflyger över markerna.

När brodden spirar på åkrarna har de första viporna ungar.

För tofsvipan är vintriga bakslag med sin snö och kyla en bedrövlig tid.

till sitt häckningsområde väljer de sin hane på basen av flyguppvisningarna och på basen av hannens tofs och metallglänsande färger i fjäderdräkten. Ju längre nacktofs och ju klarare metallskimrande färger i fjäderdräkten desto bättre och mera åtråvärd är hannen – givetvis under förutsättningarna att han även har ett bra flygspel.

Mångårig ringmärkning av tofsvipor och framför allt då av vipungar har visat att drygt en tredjedel av fåglarna återvänder till sin födelseort och uppväxtplats. Det kan låta som en låg siffra – en relativt svag hemortstrohet med andra ord – och är det också. Den siffran är säkert en förklaring till tofsvipans snabba utbredning i vårt land och även på andra håll i nordliga delar av vipans utbredning. Ju fler tofsvipor som ger katten i sin hemort desto snabbare och vidare sprider sig vipan.

Genom ringmärkning har tofsvipan även visat sig vara en långlivad fågel. Bland de finmärkta viporna har den äldsta nått en ålder av 14 år och 4 månader så här långt medan det europeiska åldersrekordet är 24 år och 5 månader. Det skulle man inte ha väntat sig av den skatstora tofsvipan som årligen flyttar genom Europa till och från sin häckningsplats. Men till all lycka har jakten på tofsvipor i övervintringsområdena minskat sedan de värsta åren på 1960- och 1970-talen. Åtminstone har återfynden från Spanien och Frankrike av ringmärkta och skjutna vipor minskat så pass mycket att man anta att även jakten på viporna avtagit.

Under häckningstiden i vårt land utgör trafiken en stor fara för tofsviporna, både för unga och gamla fåglar. Vipans ungar söker sig gärna till öppnare kanter av till exempel spannmålsfält, mot vägar till, eftersom det finns mera insekter där och även är lättare att röra sig på sådana platser. Föräldrafågeln följer naturligt nog sina ungar eftersom föräldrarnas uppgift är att vaka över sina ungar och varna dem för faror. Men bilar förstår de sig inte på, varken ung eller gammal vipa, och blir följaktligen lätt överkörda. Det kan vara bra att minnas när sommaren är här och man rör sig med bil i vipornas marker. Sakta farten och håll ögonen öppna så klarar sig tofsviporna med livet i behåll tills det är dags för dem att flytta bort mitt i sommaren, från och med slutet av juni månad fram till höstens början.

VAHVALLA JOUKKUEELLA KOHTI SARJA-AVAUST

Lumien sulaessa lähenee myös ykkösen sarja-avaus, ja odotukset tulevalle kaudelle nousevat niin pukukopissa kuin yleisönkin keskuudessa. Sarjan alkua siirrettiin toukokuun alkuun, kolme kierrosta eteenpäin. Näin pyrittiin varmistamaan, että yleisö pääsisi nauttimaan jalkapallosta paikan päällä heti kauden alusta alkaen. VPS tulee tarjomaan viihdyttävää ja aktiivista jalkapalloa kilpailukyisellä joukkueella, joka koostuu vahvoista oman alueen runkopelaajista täydennettynä täsmähankinnoilla. Lisäksi kauden aikana tullaan näkemään joukko uusia vaasalaisia pelaajia tekemässä läpimurtoaan edustusjoukkueeseen. Joukkueemme onkin Ykkösen ehdotonta kärkikastia ja tavoite on sen mukaisesti vain ja ainoastaan nousu takaisin Veikkausliigaan!

Haluamme tehdä pitkäjänteistä pelaajakehitystä ja strategiamme onkin rakentaa pelaajapolku, jossa jokaisella vaasalaisella pelaajalla on mahdollisuus sijoittua oman kehityksensä kannalta oikealle tasolle ja päästä liikkumaan ryhmien välillä joustavasti kauden aikana. Tämän pelaajapolun kannalta oleellisia osa-alueita ovat vahva juniorityö ja tiivis koko seuran kattava yhteistyö. Olemme luoneet koko VPS:n kattavan yhteisen strategian, jonka keskiössä ovat oman alueen pelaajat ja heidän kokonaisvaltainen kehittämisensä. Haluamme näin toimia alueellisena veturina vaasalaisen jalkapallon ja jalkapallokulttuurin kehittämisessä. Oleellinen osa tätä kehitystä on aito alueellinen yhteistyö seurojen välillä, josta esimerkkinä on viime vuonna aloitettu ja vuoden aikana edelleen kehittynyt yhteistyö VIFK:n kanssa. Haluammekin laajentaa yhteistyön kattamaan muutkin alueen seurata, jolloin pystymme tarjoamaan parhaat mahdolliset kehitysedellytykset alueen pelaajille.

Osoituksena systemaattisesta toiminnasta ja pelaajakehityksestä VPS nousi Palloliiton viisiportaisessa laatujärjestelmässä tasolle viisi. Tällä tasolla Suomessa on vain kuusi seuraa, joten olemme tälläkin saralla koko Suomen kärkikastia.

Haluamme auttaa pelaajiamme kokonaisvaltaiseen kehittymiseen ja kasvamiseen myös jalkapallonmaailman ulkopuolella, ja olemmekin

aloittaneet uuden yhteistyön VAMK:n kanssa. Yhteistyö mahdollistaa pelaajille oman urheilijapolun avoimen VAMK:n kautta korkeakouluun asti. Näin pystymme tarjoamaan pelaajille aidon mahdollisuuden yhdistää jalkapalloammattilaisuuden ja opinnot.

Tavoitteemme on tarjota jalkapalloelämyksiä kaikille niin vannoutuneille faneille kuin perheille ja alueen yrityksillekin. Olemmekin talven aikana rakentaneet erilaisia ottelutapahtumia ja yhteistyömalleja tarjotaksemme uusia elämyksiä ja palveluita eri ryhmille. Esimerkiksi perhepäätty ja yrityksille räätälöidyt yhteistyömallit mahdollistavat entistä paremman otteluelämyksen meille kaikille.

Nähdään Hietalahdessa!

Timo Harri

WIC SCIENCE CHANNEL

TIEDEUUTISET, OSA 5

Olemme startanneet oman tieteesen ja teknologiaan keskittyvän uutiskanavan YouTubessa.

Teemme napakoita uutiskatsauksia, tiiviitä raportteja käytännön sovelluksista sekä ajatuksia herättäviä keskusteluja videoina sekä podcasteina. Tähän mennessä olemme käsitelleet mm. sähköisiä lentoja, satelliittien hyödyntämistä, robotiikkaa ym. Käy tutustumassa!

Miksi tämä kaikki tehdään?

Arjessa emme välttämättä huomaa, että monet tulevaisuutena pitämämme asiat, tai asiat joista emme ole koskaan kuulleetkaan, ovat jo olemassa ja käytössä maailmalla – miksei siis myös meillä Pohjanmaalla ja Vaasan seudulla?

Sami Pöntinen, päätoimittaja WIC Science News

Ps. Seuraavassa julkaisussa keskitymme yksinomaan tekoälyyn!

SMART CITY MALLIT

Masdar

Maailmassa on jo monet hyvin pitkälle edistyneet älykaupunkiratkaisuja. Valtavan monessa on joku juttu tai kaksi. Varsinkin äveriäissä muslimimaissa on käsittämättömän pitkälle vietyjä superteknisiä kaupunkeja. UAE:n symboli on Masdar kaupunki joka on rakennettu alusta asti viimeisintä tekniikka käyttäen:

1. Liikkumisen helpottaminen kaikilla kestäväillä ratkaisuilla mm driverless autot.
2. Energiaa lähes 100% renewable vaikka maa tuottaa öljyä ja kaasuja
3. Vesi uusiokäytetään 80 %
4. kehittyneet terveydenhoitopalvelut/informaatiojärjestelmät
5. kävely/pyöräilyratkaisuja ”keskellä aavikkoa”
6. rakennukset ympäristöystävällisellä materiaalilla mm palmut joista ei enää saada satoa
7. jatkuva kehitys turvataan innovaatiokeskuksen toiminnan kautta

Tämä on mahdollista kun rakennetaan tyhjältä pöydältä – ja suurella rahalla. Ehkä lopputulos on enemmän hyvin toimeentulevien oma saareke.

”City of the future”

Marc Lore möi Jet.com yhtiönsä Walmartille 3000 miljoonalla dollarilla. Nyt hän panee aikansa ja osan rahansa ”City of the future” hank-

keeseen. Marc: ”Kuvitelkaa New Yorkin moninaisuus ja kulttuuri, Tokyon turvallisuus ja tehokkuus sekä Ruotsin avoin hallinto ja sosiaaliset palvelut” Tämä tulee olemaan ”New City” a reformed version of capitalism”. Toteutus vielä puuttuu mutta ajatukset voi varmaan olla hyödyllisiä, voidaan puhua tavoitteellisesta mallista

Shanghai

Shanghai on ollut se kaupunki jossa Kiina on antanut reformit ja edelläkävijyys testauttaa käytännössä kykynsä. Ja Shanghai on ilomielin ottanut tämän roolin. Jättikaupungissa on noin neljä kertaa enemmän ihmisiä kuin Suomessa.

Kaupunki tavoittelee hyvin täydellistä älykaupunki statusta:

1. Älykas hallinto
2. Älykäs liikenne
3. Älykäs terveydenhoito
4. Älykäs vedenkäsittely
5. Älykäs opetustoimi
6. Älykkäät rakennukset
7. Älykäs tietohallinto ilman siiloja
8. Älykäs turvallisuus (mm takuuterve ruoka ja aidot tuotteet)
9. ja paljon muuta

Toteutus on jo alkanut - ei piloteilla vaan käyttöönnotolla. Kohta pitää matkustaa sinne jos haluaa oppia.

TEKNIikka MUUTTAa RAHANKIN JA KOKO PANKKIMAAILMAN

Digitaalinen raha

Kiina on jo ottanut käyttöön digitaalisen rahan de facto. USA:ssa pelätään että se voi suistaa dollarin nykyasemalta maailman johtavana valuuttana. Digitaalinen raha tarkoittaa että keskuspankki tyypillisesti luo paperirahan sijasta kännykässä käytettävä raha jota voi käsitellä kuten käteinen. Kuitenkin -riippuen toteutustavasta – niin että maksut ja transaktiot ovat mahdollisia seurata kuten käteistä. Voidaan luoda raja maksun suuruudelle jota voidaan siirtää ilman henkilötietoja ja siten esim estää rahanpesun ym rikokset.

Digitaalinen raha on niin kätevä, tehokas ja edullinen että kuvitellaan että Kiinan rajakaupassa ihmiset ottavat yuanin (kiinan raha) käyttöön maasta riippumatta. Teknisesti Kiinan digitaalinen raha on rakentunut blockchain menetelmälle. Se tarjoaa mahdollisuudet käyttää yuania missä vain maailmassa ja siten jopa suhteellisen nopeasti nousta maailmanvaluutaksi.

Eurooppa voisi saada oman digirahansa käyttöön noin viiden vuoden kuluttua mikäli päätökset tehdään nyt. Tuskin EU saa päätöksiä riittävän nopeasti tehty. Ne maat ja alueet joilla ei ole mahdollisuutta julkisen val-

lan mahdollistamaan digirahaan tulee näkemään laillisia tai laittomia kryptovaluuttoja. Valtiolliset digirahat ovat taas uhka kryptovaluutoille

Kryptovaluutat

Kryptovaluutoista tunnetuin on Bitcoin. Muita on jo kymmeniä. Yhteistä näille on että valtio ei pysty seuraamaan transaktioita . Se on johtanut siihen että huumeraha, varastettu raha , veronkiertorahat ym etsiytyvät kryptovaluuttojen pariin. Muttei ei missään nimessä pelkästään harmaa tai pimeä raha . Tesla ilmoitti juuri että hyväksyvät maksun autoista Bitcoineissa. Vakavasti otettavat sijoittajat ostavat Bitcoineja. Erityisesti nyt kun keskuspankit ovat painaneet rahaa tyhjästä , ylliviidit varat etsiytyvät tällaisiin sijoituskohteisiin. Bitcoin on saavuttanut sellaisen luottamuksen että jotkut sijoittajat ovat luopuneet kullasta ja siirtyneet Bitcoiniin. On arvioita jopa siitä että Bitcoin voisi saada tuhansia miljardeja lisää investoijia muutaman vuoden sisällä. Skybridge Capital on ilmoittanut Bitcoin ETF lanseerauksesta eli siitä tulee teknisesti samanarvoiseksi muihin osakkeisiin nähden.

NFT "absolut chaos" - tuottaa 69 milj. dollaria screenissä

NFT on lyhenne non-fungible token eli suomeksi kolikko/poletti jota ei voida korvata. Teknisesti luodaan digitaalinen kolikko jolla ei ole vastinetta reaali maailmassa. Teknisesti kolikko on uniikki ja sen uniikkisuus perustuu blockchain teknologiaan. Eli kolikon haltija voi digimaailmassa perustellusti väittää ja näyttää että kolikko on uniikki – sitä ei voida kopioida. Hänellä on maailmassa uniikki digitaalinen asset/omaisuus. Kun kolikkona esitetään esimerkiksi digitaalinen taideteos screenillä sillä on tietenkin arvo. Mutta miten iso? Nyt maaliskuussa Mike Winkelmann – tuttu taiteilija nimellä Beeple – möi digitaalisen taideteoksen NFT:nä 69 miljoonalla dollarilla arvostetun Christien huutokaupassa. Twitterin CEO Jack Dorsey myi ensimmäisen tweetinsä NFT:nä hintaan 2.915.835,47 USD. Siis poletista. Nyt voisi sanoa että tekninen maailma on muuttamassa niin nopeasti ihmisten arkea että alkaa keulimaan...

Kina har nu över 1000 miljardärer

Kina är nu första landet i världen med officiellt mer än 1000 miljardärer, rapporterar Newsweek. Antalet är nu 1058. I hela världen ökade antalet miljardärer med 412 stycken under Pandemiåret 2020. Fastän USA har färre miljardärer så är fyra av de fem rikaste i världen bosatta i USA. Totala antalet miljardärer i världen uppges vara 3228 stycken. Dvs en tredjedel i Kina. Kinas position i denna fråga har till stor del att göra med innovationerna inom sociala medier, s.k. fintech finansiell teknik men också innovationer inom robotik, logistik, bioteknik, nanoteknik,

informationsteknik osv Kina har nu mer refererade vetenskapliga texter än något annat land. Snart är Kina ledande inom patentvärlden ävenså.

Metaverse kommer. Virtuella HQ kommer

Metaverse betyder att du kan skapa en 3D virtuell värld on-line. Dethär betyder att fritiden blir annorlunda, arbetet kan utföras annorlunda, utbildningen blir totalt annorlunda och läkaren kan sitta bredvid dig utan att vara där. Naturligtvis förutsätter detta både 5G och 6G. Men det är här inom 5-10 år. Dagens 16 åringar bör lära sig detta.

Till dessa nya livsmönster skapar Gather en ny virtuell plattform för att ersätta seminarier, symposier, ledningsgrupper, högkvarter och vanligt arbete där du kan skapa virtuella mötesplatser var som helst och när som helst.

Dethär möjliggör att arbete kan göras när som helst och att den gamla kontorstiden försvinner. Det innebär att AI funktioner kan analysera huruvida möten leder till beslut som genomförs och skapa nya möten vid behov. Det hänger inte längre på en ledares egenskaper – ja ledaren eller politikern behövs inte på samma sätt. Till detta kommer alltså följaktligen att corporate governance och ledningsläror skall skrivas om eftersom det blir mer än kreativ tävlan mänska och teknik än mänska mot mänska.

Till denna nya värld hör att stora teknologijättar anställer armeer av människor för att slipa tekniken. Blå så arbetar enbart hos Facebook 10.000 människor med AR och VR. dvs Augmented reality (berikad verklighet) och Virtual reality (konstgjord verklighet). Allt för att sjösätta dessa redskap inom 5-10 år i vår vardag, på arbetsplatsen, på fritiden. Dags för våra 16 åringar att förstå sig på detta...

Toimitus / Ilmoitukset / Redaktion / Annonser :

mega@upc.fi - www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare: Juha Rantala, Hans Hästbacka

Luo kampanjan – myös mobiilisti. Kampanjilösningar – även mobila.

Ilmoitushinta tekstissä 1,70 Eur/pmm + alv. Annonns i text 1,70 Eur/spmm + mvs.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Kustannus / Utgivare:

UPC
media

COMMUNICATION CENTER

Paino / Tryck:

UPC
print

COMMUNICATION CENTER

THIS WEEK IN SCIENCE

@ScienceAlert

22 - 28 March 2021

Twisting light reveals magnetic fields around the black hole M87* that could explain how it blasts plasma jets into space.

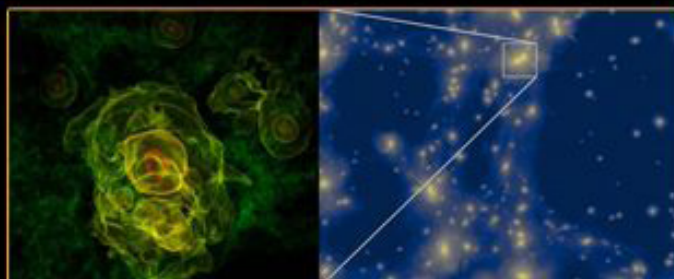
We have the first-ever confirmation that octopuses have alternate sleep states (and might even dream).

Global warming is disrupting ocean mixing, making oxygen, heat and carbon less able to penetrate into the deep.

New analysis points to some of the earliest stone tool types being around 2.6 million years ago.

Astrophysicists have successfully simulated the primordial quantum structure of our Universe.

Earliest living things may have been using photosynthesis - its key components are likely as old as enzymes crucial to life.

Bock's

MAKE GOOD!

More info:
Bock's FB & IG

Avoinna ti-la 12-18

Öppet ti-lö 12-18

BOCK'S Village SHOP & Café

Yhteystiedot / Kontaktuppgifter: 050 5053507

Skafferia

Suolaisia piirakoita

Salta pajer

keskiyö - lauantai
onsdag - lördag

Gluteenittomia ja laktoosittomia
Gluten- och laktoosifria

Mauissa:

suppilovahvero
fetajuusto
västerbottenjuusto
kana
kinkku

I smakerna:

trattkantarell
fetaost
västerbottenost
kyckling
skinka

Kodialin Grönsaker-

Kodialin Vihanneksvet

Salaatteja & Yrttejä

Sallader & Örter

luomu!
Ekologiskt!

Uutuus!
Nyhet!

Suosittu
salaattirasiat
Populära
salladsmixlådor

Paula Saironkivi

Karjalaisia piirakoita

Karelska piroger

Pe/Fre 9.4.
alkaan / fr.o.m.
15 / 15

Rajoitettu erä!
Begränsat parti!
7€ / 5 kpl/st

Varaukset
/Reserveringar:
ira.mikkonen@bock.fi
050 5053507

Lillkungs

Syltgrisar

Hillopossuja

Keskiviikkona ja perjantaina

På onsdag och fredag
4 kpl/st - 5 €,
2 kpl/st 2,80 €

Suosittu
Populära

Krokokonst

Kangaskasseja ym.

Tygkassar mm.

Uutuus!
Nyhet!

digialbum

Julkaisemme viikoittain lukijoiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen mega@upc.fi

Vi publicerar varenda vecka våra läsares bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

Linda Dahlvik, Vasa. "Den 23.3.2021."

Christian Nylund, Vasa. "Värtecken vid Vasklot bron i Vasa 26.03."

Marianne Gråbbil-Hakkola. "Keväisin terveisin."

Lisbeth Wilhelmsson. "Joku kuvaa meitä sano muikku."

Matti Hietala, Vaasa. "Vesi noussut, jääkasaumia Kyrönjoessa 29.3.2021, Vähäkyrö".

C. Grankull, Vasa.

Pentti Rantala. "Maaliskuun lopun pakkas aamu Jepua."

Leena Minkkinen. "Than tuoksuu kevääälle."

Esa Rönkä, Vaasa. "Se on sitten kevät."

Kaarina Tuomela, Laihia. "Kermaleivos".

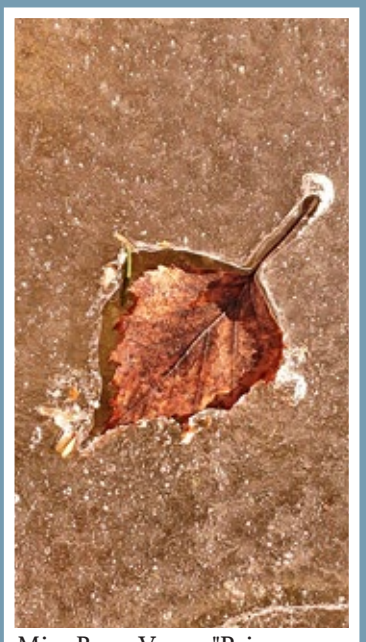
Anna-Marja Pensas, Helsingby.

Eivor Sundbäck, Övermalax.
"Söderfjärden, 7mars."

Rolf Lindholm, Kvevlax. "Stort tack till Kvevlax Idrottsvänner för vinterns fantastiska spår."

Mira Berg, Vaasa. "Painava lehti tehnyt painauman jäähän."

OBSERVATEUR

▲ 15.2.2021 Strömsö.
Observateur: Klaus Koivula

▲ Ett värtecken.
Observateur: Tua Nordqvist

▲ "Aurinko sulattaa. Veneet näkyviin. Mustasaari 2.3.2021".
Observateur: Matti Hietala, Vaasa

▲ Påskstämning vid Smedsby torg 31.03.
Observateur: Christian Nylund, Vasa

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffiä, luontokokemusta, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiata, - jotain jolla kuva voi saada osallisuutta aikaan. "Bloggaa" ja kehitä Pohjanmaata!

Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi "Observateur". Jokaista julkaistua kuvaa kohden, keräännytty 1 piste joka vastaa 1 euroa.

Kun on kerännyt 10 pistettä, saa 10 euron arvoisen lahjakortin Bock's'in kyläkauppaan.

mega@upc.fi
"observateur"

Ta en bild och kommentera kort – max 100 tecken – en händelse, ett evenemang, en naturupplevelse, en konstruktion, ett fenomen, ett föremål, ett faktum, - något som med en bild kanske får engagemang till stånd. "Blogga" fram Österbotten!

Sänd bilden och texten per mejl till mega@upc.fi märkt "Observateur". För varje publicerat bidrag genereras 1 poäng vilket motsvarar 1 euro. När 10 poäng samlats, får man ett presentkort värt 10 euro till Bock's byabutik.

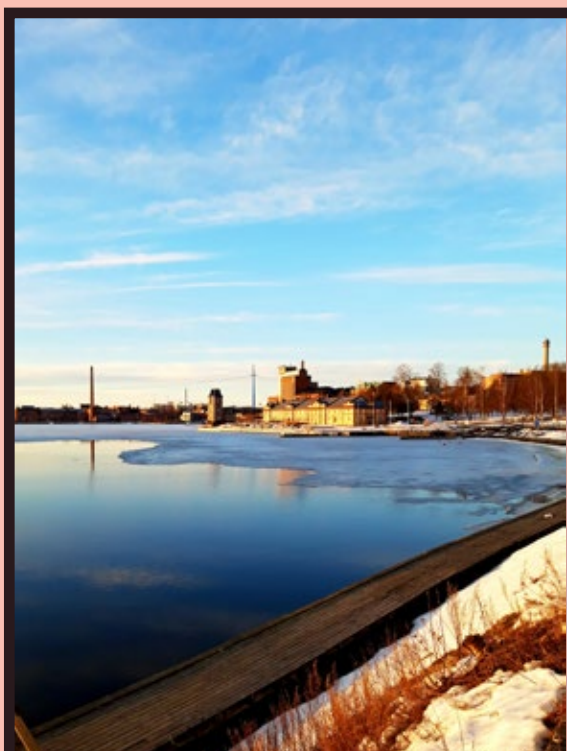
▲ Jäljet metsään menevi. Kyseessä varmaan Hyppyläin.
Observateur: Esa Rönkä, Vaasa

▲ Kevään ekat pyykit!
Observateur: Anna-Marja Pensas, Helsingby

▲ Kohta liikkuu.
Observateur: Heikki Latvala, Laihia

▲ Kvällsbelysning i indre hamnen.
Observateur: Ragni Prost

▲ Badstrand om vintern.
Observateur: Helena Sten

▲ Lumimiehen jalanjäljet?! / Snömannens fotspår?!
Observateur: Marianne Gråbbil-Hakkola

JUKKOLAN

– Juustola Lohtajalla
jo toisessa sukupolvessa

Leipäjuuston valmistus Jukkolassa alkoi 1991. Veljeksillä Kyöstillä ja Veikolla vaimojensa Eijan ja Paulan kanssa oli molemmilla lypsykarjatilat, joiden kiintiöiden ylijäämämaidosta he päättivät alkaa hyödyntää. Aluksi juustoa valmistettiin pieniä määriä kotiloissa ja sen ympärille perustettiin yritys Jukkolan Kotijuustola. Pian leipäjuuston rinnalla alettiin valmistaa myös muita maitotuotteita, kuten jogurttia, kypsytettyjä juustoja ja voita.

Toiminnan kasvaessa 1994 Jukkolat ostivat Lohtajan vanhan osuusmeijerin kiinteistön. Vanha meijeri kunnostettiin ja samalla yrityksen nimi lyheni Jukkolan Juustolaksi. Kysynnän kasvaessa pelkkä oman tilan maito ei enää riittänyt ja maitoa ryhdyttiin ostamaan muiltakin lähitaloilta Valion keräilemänä.

2000-luvun taitteessa Jukkolassa aloitettiin kypsytettyjen juustojen maahantuonti ja juustojen myynti keskusliikkeille alkoi. Yhteistyö muutamien eurooppalaisten toimijoiden kanssa syveni, ja tämän myötä yrityksen nimeksi tuli vuonna 2007 Jukkola Food.

Omassa tuotannossa keskityttiin leipäjuuston valmistamiseen muiden tuotteiden jäädessä pois valmistuslistalta. Leipäjuustojen pakkausilmettä uudistettiin ja hiljalleen ne olivat saatavilla ympäri Suomen.

Tänä päivänä Jukkolan keskittyy puhtaaseen lähiruokaan. Vuonna 2014 Jukkolan teki sukupolvenvaihdoksen, jossa perustajapariskuntien lapset ottivat veto-vastuun vanhemmiltansa. Janne, Veli-Matti, Eveliina, Joonas ja Jussi sekä alkuperäisistä perustajista Paula ovat nykyään yrittäjiä Jukkolassa. Leipäjuuston lisäksi yritys valmistaa jälleen myös muita herkkuja, kuten jogurttia, goudajuustoja, piimää ja salaattijuustoa. Jukkolan ideoi ja kehittää koko ajan myös uutta, jolla se pyrkii yllättämään asiakkaidensa makunystyröitä.

Uusi yrittäjäsukupolvi tahtoo jatkaa tarinaa samalla ajatuksella, josta kaikki sai alkunsa. Paluu juurille tarkoittaa heille yksinkertaista ja puhdasta kotimaista ruokaa lähellä tuotetuista raaka-aineista. Ja kaikki tämä rennolla huumorilla piristettynä ja yhdessä tehden. Se on Jukkolan juttu.

Jukkolan tuotteita myydään Pohjanmaalla hyvin varustetuissa S-ryhmän kaupoissa ja K-kaupoissa, Minimanissa, Halpahalleissa, Reko-ringeissä, erikoisliikkeissä ja Bock'sin kyläkaupassa Vaasassa.

Bock's®

MAKE GOOD!

NOLIA BEER MASTER 2016: Best Beer, SUOMEN PARAS OLUT 2019: Best dark or colored lager

**NYT KYLÄKAUPASSA & ALKOSSA!
NU I BYABUTIKEN & ALKO!**

